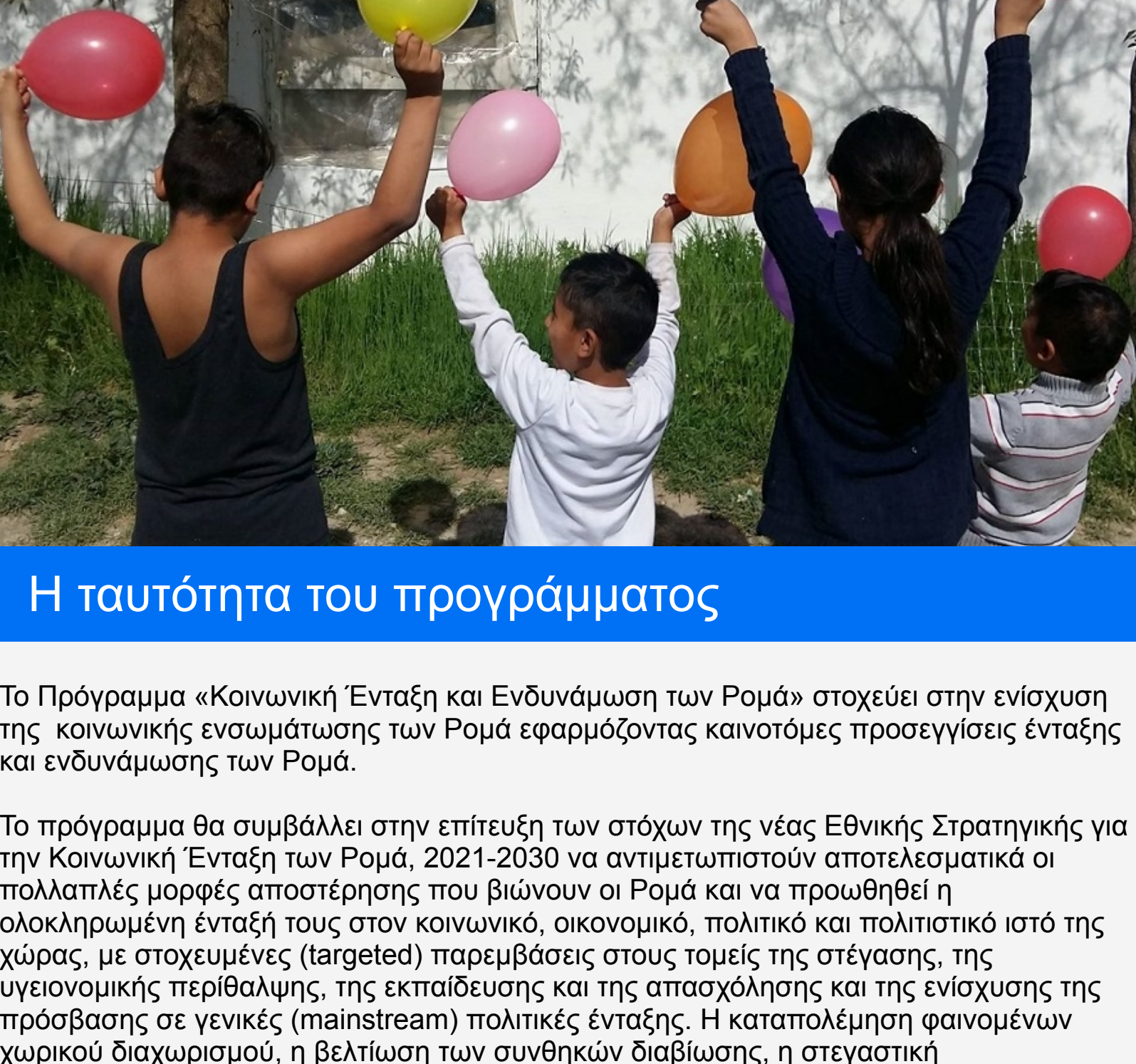

Κοινωνική Ένταξη και Ενδυνάμωση των Ρομά

Απρίλιος 2022

Η ταυτότητα του προγράμματος

Το Πρόγραμμα «Κοινωνική Ένταξη και Ενδυνάμωση των Ρομά» στοχεύει στην ενίσχυση της κοινωνικής ενσωμάτωσης των Ρομά εφαρμόζοντας καινοτόμες προσεγγίσεις ένταξης και ενδυνάμωσης των Ρομά.

Το πρόγραμμα θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της νέας Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά, 2021-2030 να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά οι πολλαπλές μορφές αποστέρευσης που βιώνουν οι Ρομά και να προωθηθεί η ολοκληρωμένη ένταξη τους στον κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό και πολιτιστικό ιστό της χώρας, με στοχευμένες (targeted) παρεμβάσεις στους τομείς της στέγασης, της υγειονομικής περίθαλψης, της εκπαίδευσης και της απασχόλησης και της ενίσχυσης της πρόσβασης σε γενικές (mainstream) πολιτικές ένταξης. Η καταπολέμηση φαινομένων χωρικού διαχωρισμού, η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, η στεγαστική αποκατάσταση, καθώς και η πρόσβαση σε βασικά κοινωνικά αγαθά αποτελούν κομβικούς στρατηγικούς στόχους της νέας Εθνικής Στρατηγικής. Παράλληλα, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ενδυνάμωση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων των Ρομά, ιδιαίτερα των πιο ευάλωτων ομάδων, όπως οι γυναίκες και οι νέοι, αποβλέποντας στην ενεργή συμμετοχή τους στην τοπική κοινωνία.

Μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων το Πρόγραμμα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων αυτών κυρίως στους τομείς της Ενίσχυσης (Πυλώνες 2 της ΕΣΚΕ Ρομά) και της ενίσχυσης της συμμετοχής και ενδυνάμωσης των Ρομά (Πυλώνας 4).

Οι **δύο βασικές δράσεις** είναι: η **προσωρινή μετεγκατάσταση** περίπου 330 κατοίκων του καταυλισμού Ρομά στην περιοχή Πέλεκας του Δήμου Κατερίνης σε 56 νέες πρότυπες κατοικίες και η **σύσταση μιας ομάδας δράσης για την υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης των Ρομά** (task force) που θα ενισχύει την εφαρμογή των πολιτικών ένταξης των Ρομά σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και θα ενδυναμώνει τις κοινότητες των Ρομά σε τέσσερις περιφέρειες της Ελλάδας σε μεγάλες συγκεντρώσεις πληθυσμών Ρομά (Αττική, Δυτική Ελλάδα, Κεντρική Μακεδονία και Ανατολική Μακεδονία-Θράκη).

Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από τον **Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου 2014-2021** και επιπλέον αξιοποιεί χρηματοδοτικούς πόρους από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και το ΕΣΠΑ (ΕΚΤ-ΠΕΠ). Βασικοί χρηματοδότες του εν λόγω προγράμματος είναι οι δότες του **Χ.Μ. Ε.Ο.Χ.**, δηλαδή η **Νορβηγία**, η **Ισλανδία** και το **Λιχτενστάιν**.

Όλο το πρόγραμμα αποτελεί μέρος μίας ευρύτερης συνεργασίας του **Χ.Μ. Ε.Ο.Χ.** με 15 κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη μείωση των κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων καθώς και την ενίσχυση των διμερών συνεργασιών, ύψους **2,8 δισ. Ευρώ συνολικά**.

Οι εμπλεκόμενοι φορείς

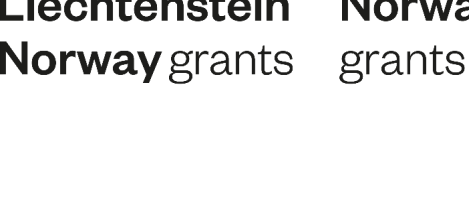
Για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του προγράμματος εμπλέκεται μία σειρά φορέων:

Η Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, αποτελεί τον στρατηγικό εταίρο του προγράμματος.

Η Ειδική Υπηρεσία Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Τομέα Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας, είναι ο διαχειριστής του προγράμματος για την Ελλάδα.

Η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Τομέας Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΔΚΑ) είναι ο φορέας υλοποίησης του προκαθορισμένου έργου 1 «Ομάδα Δράσης για την Υποστήριξη της Κοινωνικής Ένταξης και Ενδυνάμωσης των Ρομά»

Το **Εθνικό Σημείο Επαφής** που έχει τη συνολική ευθύνη για την υλοποίηση των Μηνιμώνων Κατανοήσεων των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ-ΕΟΧ) στην Ελλάδα, καθώς και για την επίτευξη των στόχων αυτών.

Ο **Χρηματοδοτικός Μηχανισμός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου** συνεργάζεται με τα 15 κράτη - μέλη Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) και τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. (F.R.A.), παρέχοντας καθοδήγηση στον σχεδιασμό των εκάστοτε δράσεων και το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης.

Η **Πρεσβεία της Νορβηγίας στην Ελλάδα** συνεργάζεται στενά με τους εμπλεκόμενους φορείς και παρέχει στήριξη και επίβλεψη.

Ο **Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)** είναι ο Διεθνής Εταίρος του προγράμματος παρέχοντας υποστήριξη και τεχνολογία για την υλοποίηση του.

Ο **Δήμος Κατερίνης** αποτελεί τον φορέα υλοποίησης του προκαθορισμένου έργου 2 «Προσωρινή μετεγκατάσταση οικισμού στα πρότυπα κοινωνικής κατοικίας». Το **Παράρτημα Ρομά του Δήμου Κατερίνης** στο πλαίσιο του προγράμματος, υλοποιεί συνεχόμενα δράσεις σχετικές με την ενδυνάμωση, εκπαίδευση και την στήριξη της κοινότητας στον Πέλεκας, προτού ξεκινήσει η διαδικασία της μετεγκατάστασης.

Οι **ενώσεις και φορείς Ρομά** είναι οι βασικοί επιμελητές του προγράμματος και λειτουργούν ως πλατφόρμες συνεργασίας ανάμεσα στους θεσμούς και τις κοινότητες των Ρομά.

Η επίσκεψη της Προέδρου της Δημοκρατίας στον Πέλεκας Κατερίνης

Η **Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου** στις 26 Φεβρουαρίου 2022 επισκέφτηκε τον καταυλισμό Ρομά στον Πέλεκας Κατερίνης, συνοδευόμενη από τον Γενικό Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας **Γιώργος Σταμάτης**, ποασούσια του Πρέσβη της Νορβηγίας **Frode Overland Andersen** και του Δημάρχου Κατερίνης **Κώστας Κουκοδόξης**.

Η ΠτΔ περιηγήθηκε στον καταυλισμό, **συνομίλησε με μέλη της κοινότητας** και εξέφρασε την βαθιά της ικανοποίηση για το συγκεκριμένο εγχείρημα.

Η **κυρία Σακελλαροπούλου** δήλωσε:

«Επισκέφτηκα τον καταυλισμό των Ρομά στην περιοχή του Πέλεκας Κατερίνης για να υποστηρίξω την ανάγκη της πλήρους ενσωμάτωσής τους στην κοινωνία και την ισχυρή βούληση της πολιτείας για το σκοπό αυτό. Σημαντικά βήματα είναι η πρόσβαση και η παραμονή των παιδιών στο σχολείο. Να χειραφετηθούν οι γυναίκες και οι νέοι ώστε να εγκαταλειφθούν πρακτικές αναγκοκρατικές και καταπιεστικές και να καταπολεμηθούν φαινόμενα ρατσισμού και στερεοτύπων που οδηγούν στην περιθωριοποίηση και δυσχεραίνουν την κατάρτιση της κοινωνικής οσμής. Είναι σίγουρο ότι η προσπάθεια αυτή θα βρει ανταπόκριση και από την πλευρά των Ρομά, αναγκαία προϋπόθεση για την επιτυχία της».

Στη συνέχεια συνεχάρη τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας και τη **δημοτική αρχή** για τη μεγάλη προσπάθεια που καταβάλουν από την αρχή και **ευχαρίστησε** τον Πρέσβη για τη συμβολή της χώρας στο εγχείρημα αυτό.

Τι περιλαμβάνει η Δράση Μετεγκατάστασης

Ένα από βασικά έργα του προγράμματος «Κοινωνική Ένταξη και Ενδυνάμωση των Ρομά» είναι η προσωρινή μετεγκατάσταση του Οικισμού Ρομά «Πέλεκας» του Δήμου Κατερίνης σε νέες πρότυπες κατοικίες.

Το έργο του Οργανισμού χώρου Προσωρινής Μετεγκατάστασης στα πρότυπα Κοινωνικής κατοικίας υλοποιείται στο Δήμο Κατερίνης βάσει του αρ.159 του ν. 4483/2017 και της σχετικής ΚΥΑ (ΦΕΚ 2887/τ.Β'/5-7-2019) και στοχεύει στη δημιουργία ενός πρότυπου οικισμού 56 κατοικιών όπου οι οικογένειες Ρομά που θα μετεγκατασταθούν θα υποστηρίζονται από ένα πλέγμα συνοδευτικών υπηρεσιών με στόχο τη σταδιακή ένταξη τους.

Στο πλαίσιο του Οργανωμένου Χώρου προσωρινής μετεγκατάστασης θα παρέχονται:

- 1) υπηρεσίες στεγαστικής υποστήριξης
- 2) υπηρεσίες για την οργάνωση και τη διαχείριση του χώρου και
- 3) υποστηρικτικές υπηρεσίες στο πλαίσιο της ολιστικής παρέμβασης για την κοινωνική ένταξη.

Ειδικότερα, οι συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες θα παρέχονται βάσει ατομικού σχεδίου ένταξης για καθέναν από τους ωφελούμενους σε τέσσερις επιμέρους τομείς: (α) εκπαίδευση, (β) απασχόληση, (γ) υγειονομική περίθαλψη, (δ) κοινωνική μέριμνα. Στο πλαίσιο αυτό, οι κάτοικοι του οικισμού υποστηρίζονται από το Παράρτημα Ρομά του Κέντρου Κοινότητας του Δήμου Κατερίνης το οποίο στελεχώνεται από παιδαγωγό, σύμβολο απασχόλησης, κοινωνικό επιστήμονα και διαμεσολαβητή Ρομά με παροχή συνοδευτικών υπηρεσιών οι οποίες περιλαμβάνουν δράσεις σε όλους τους τομείς που άπτονται της κοινωνικής ένταξης, όπως διαχείριση νοικοκυριού, οικογενειακός προγραμματισμός, αναπαραγωγική υγεία, οικονομική διαχείριση, δράσεις ενίσχυσης της απασχόλησης και της τακτικής σχολικής φοίτησης, αλλά και δράσεις ενδυνάμωσης νέων και γυναικών Ρομά.

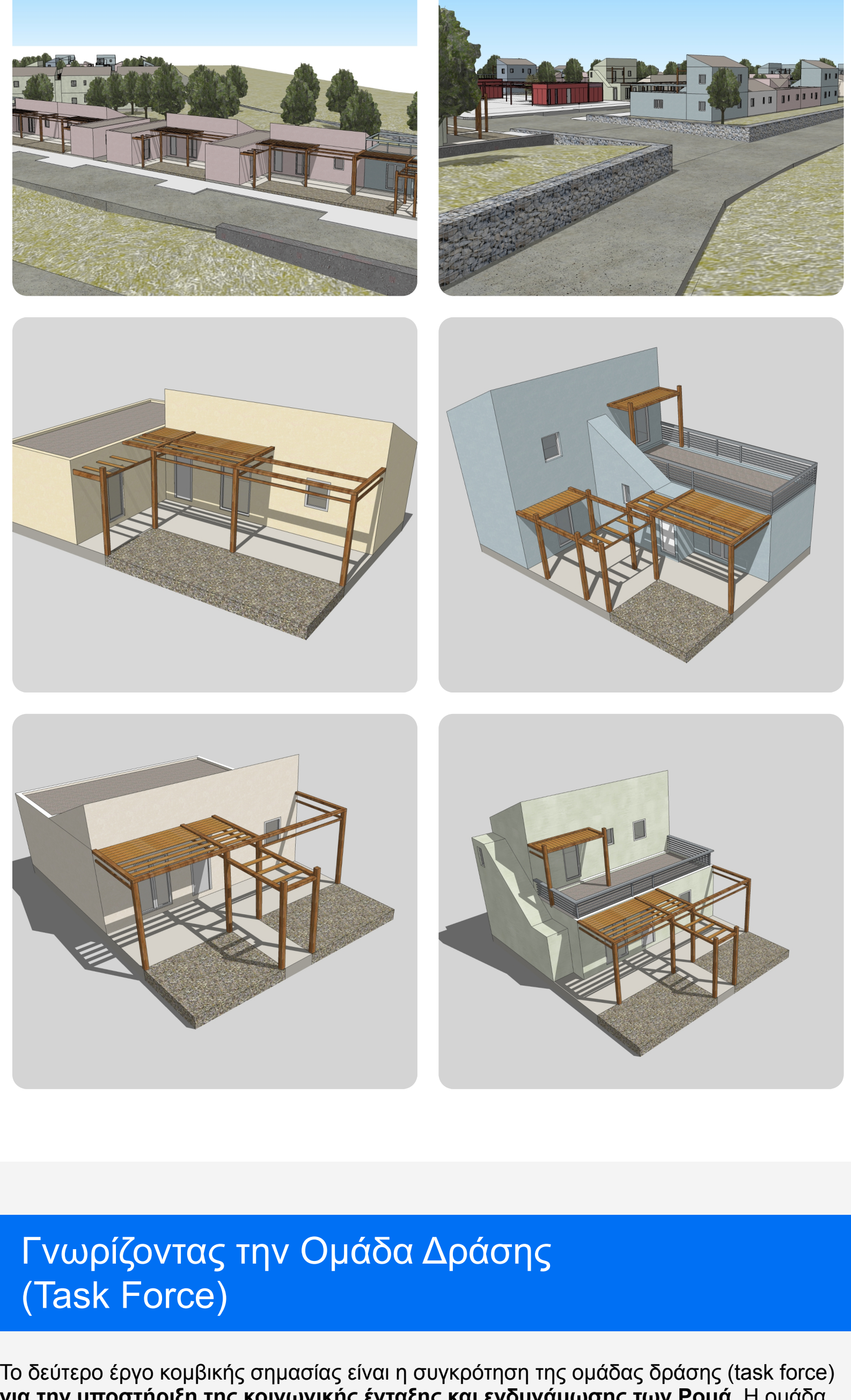
Στόχος δεν είναι μονάχα η **αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου** των συγκεκριμένων πολιτών, αλλά και η **διασύνδεσή** τους με την τοπική κοινότητα και την ενεργή **συμμετοχή** τους σε αυτή, επιδιώκοντας μακροπρόθεσμα την πλήρη και αρμονική ένταξη τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή της περιοχής.

Το έργο είναι υψίστης σημασίας διότι με την ολοκλήρωσή του από τη μία πλευρά θα λυθεί το στεγαστικό πρόβλημα των Ρομά της περιοχής του Πέλεκας, εξασφαλίζοντας τους αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης και από την άλλη θα τους ενδυναμώνει, ώστε να μπορούν να συμμετέχουν ισότιμα στην κοινωνική και οικονομική ζωή.

Η επιτυχία αυτού του έργου θα αποτελέσει ένα σπουδαίο παράδειγμα όχι μόνο για την Ελλάδα αλλά για όλες τις Ευρωπαϊκές χώρες αναδεικνύοντας ότι η κοινωνική ενσωμάτωση των Ρομά είναι εφικτή όταν εφαρμόζονται ολιστικές παρεμβάσεις και πρακτικές που συνδυάζουν την ενεργή και ισότιμη συμμετοχή των Ρομά με υποστηρικτικά συνοδευτικά μέτρα.

Οι **πρότυπες νέες κατοικίες** που θα φιλοξενήσουν αυτές τις οικογένειες θα παρέχουν τρεχούμενο νερό, ηλεκτρισμό, πρότυπα υψηλής υγιεινής και άνετους χώρους για τους διαμένοντες. Η λειτουργία του οικισμού διέπεται από εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας και για την εφαρμογή του αναμένεται να συσταθεί Ομάδα Διαχείρισης του προσωρινού χώρου μετεγκατάστασης με συγχρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ (ΕΚΤ-ΠΕΠ).

Δείτε τις 3D μακέτες:

Γνωρίζοντας την Ομάδα Δράσης (Task Force)

Το δεύτερο έργο κομβικής σημασίας είναι η συγκρότηση της ομάδας δράσης (task force) **για την υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης και ενδυνάμωσης των Ρομά**. Η ομάδα δράσης διαρθρώνεται σε τέσσερις περιφερειακές ομάδες, και μία κεντρική αποτελούμενη από 25 ειδικούς συνεργάτες συμπεριλαμβανομένων διαμεσολαβητών Ρομά.

Έργο της ομάδας δράσης είναι η υποστήριξη της υλοποίησης της νέας Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά 2021-2030 σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, η ενδυνάμωση των κοινοτήτων Ρομά καθώς και η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της σε τέσσερις περιφέρειες με υψηλή συκέντρωση πληθυσμών Ρομά (Αττική, Δυτική Ελλάδα, Κεντρική Μακεδονία και Ανατολική Μακεδονία και Θράκη). Η κεντρική ομάδα δράσης έχει έδρα της την Αθήνα και αποτελείται από πέντε άτομα. Η περιφερειακή ομάδα δράσης έχει έδρα της την Αθήνα, της Κεντρικής Μακεδονίας της Θεσσαλονίκης, της Δυτικής Ελλάδας την Πάτρα και της Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης την Κομοτηνή.

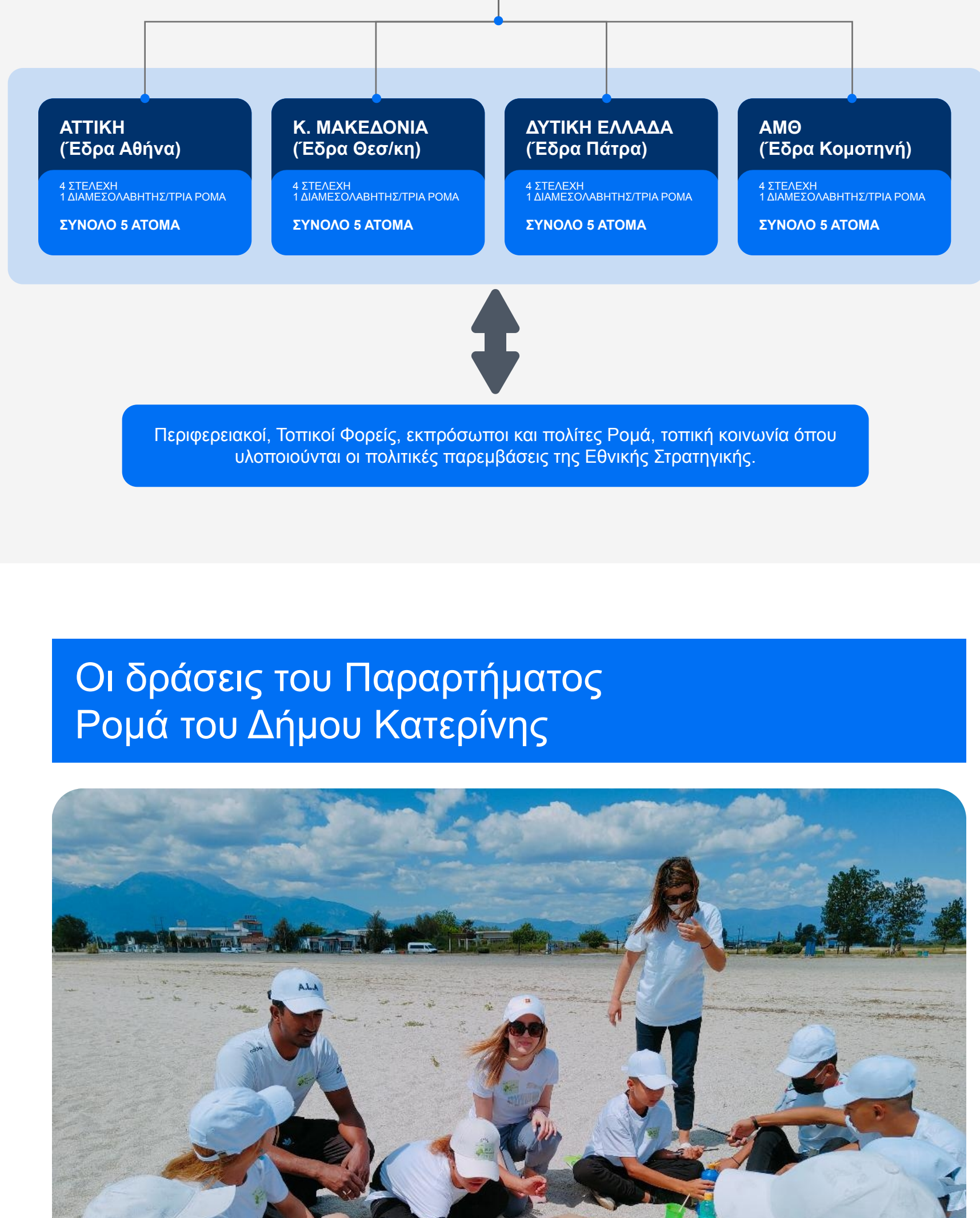
Κάθε περιφερειακή ομάδα δράσης στελεχώνεται από πέντε ειδικούς συνεργάτες, δυο κοινωνικούς επιστήμονες, έναν παιδαγωγό, έναν οικονομολόγο και έναν διαμεσολαβητή Ρομά όλοι με αποδεδειγμένη εμπειρία πάνω σε θέματα ένταξης και ενδυνάμωσης ειδικών και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

Ο ρόλος της κεντρικής ομάδας δράσης είναι να συντονίζει, να αξιολογεί και να υποστηρίζει το έργο, παρέχοντας και αναπτύσσοντας νέα εργαλεία και μεθόδους ένταξης και ενδυνάμωσης. Από την πλευρά τους οι περιφερειακές ομάδες δράσης αναλαμβάνουν την υλοποίηση εξειδικευμένων δράσεων ένταξης και ενδυνάμωσης ανάλογα τα χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής.

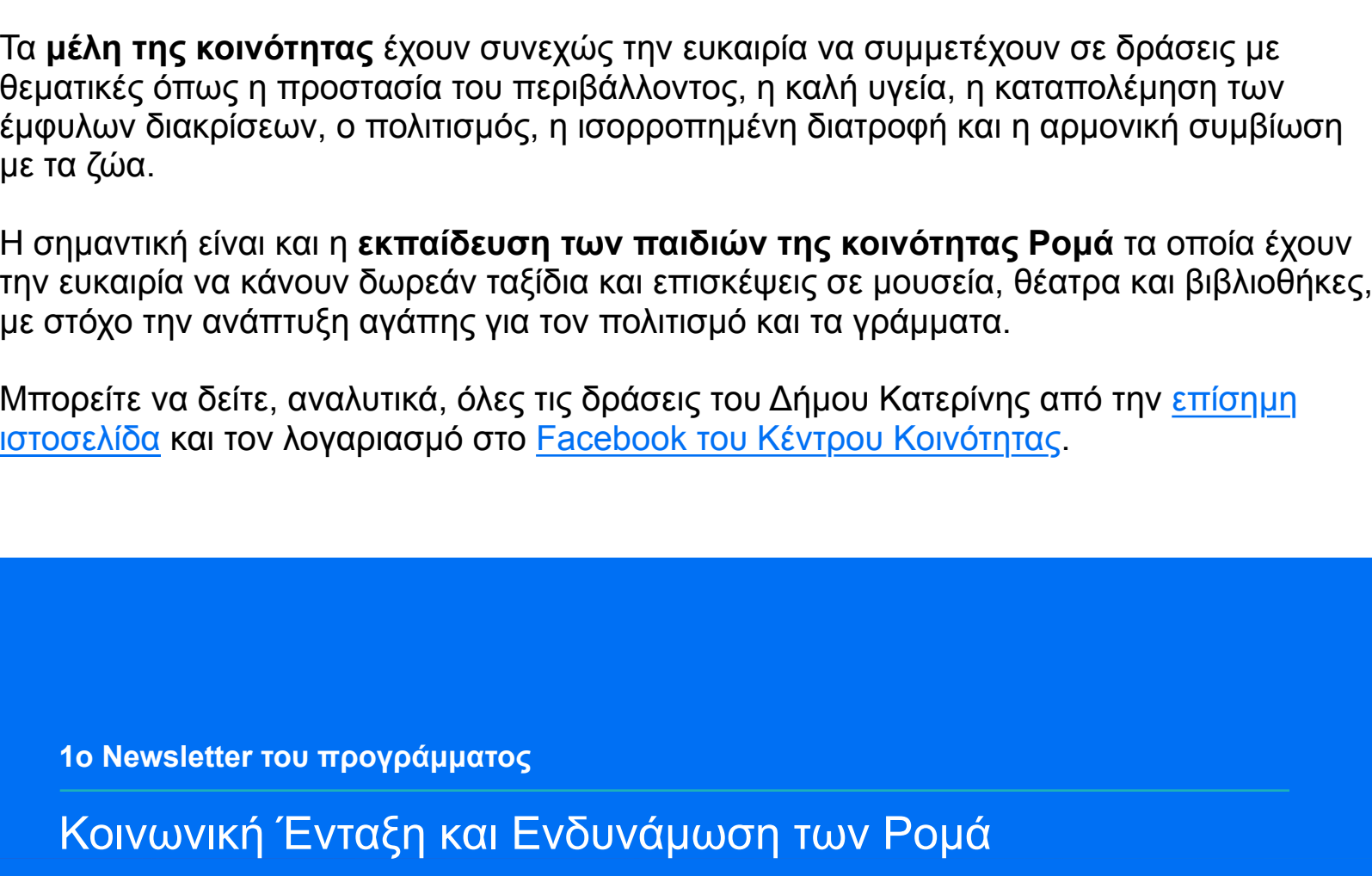
Στόχος της ομάδας δράσης είναι η εφαρμογή των πολιτικών και επενδύσεων που σχετίζονται με την ένταξη των Ρομά και η συνδρομή στην κατάρτιση και υλοποίηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο στους τομείς της εκπαίδευσης, της απασχόλησης, της υγειονομικής περίθαλψης και της στέγασης. Επιπλέον, επιδιώκεται η υλοποίηση καινοτόμων παρεμβάσεων για την ενίσχυση της συμμετοχικότητας των δημόσιων θεσμών, η ενδυνάμωση των Ρομά και η καταπολέμηση των διακρίσεων και των στερεοτύπων εις βάρος, αλλά και των αναχρονιστικών πρακτικών που εμποδίζουν την ενσωμάτωσή των Ρομά, όπως οι πιο πρόσφατοι νόμοι.

Τέλος, η ομάδα δράσης θα συνδράμει στην ανάπτυξη της νέας Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά, 2021-2030.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΟΜΑΔΑΣ ΔΡΑΣΗΣ

Οι δράσεις του Παραρτήματος Ρομά του Δήμου Κατερίνης

Ο Δήμος Κατερίνης αποτελεί έναν από τους πιο ενεργούς δήμους της χώρας μας σχετικά με την υλοποίηση δράσεων για την ενσωμάτωση των Ρομά. Το έργο του **Παραρτήματος Ρομά του Δήμου Κατερίνης** είναι ιδιαίτερα σημαντικό, αποτελεσματικό και **εξωστρεφές**.

Δίνεται ιδιαίτερο βάρος σε **ζητήματα υγιεινής** και **διατροφής** μέσω συζητήσεων, workshops και επισκέψεων. Σε αυτό άλλωστε επιβεβαιώνεται και η **υψηλή συμβολαστική κάλυψη** του τοπικού καταυλισμού έναντι της COVID-19.

Τα **μέλη της κοινότητας** έχουν συνεχώς την ευκαιρία να συμμετέχουν σε δράσεις με θεματικές όπως η προστασία του περιβάλλοντος, η καλή υγεία, η καταπολέμηση των έμφυλων διακρίσεων, ο πολιτισμός, η ισορροπημένη διατροφή και η αρμονική συμβίωση με τα ζώα.

Η σημαντική είναι και η **εκπαίδευση των παιδιών της κοινότητας Ρομά** τα οποία έχουν την ευκαιρία να κάνουν δωρεάν ταξίδια και επισκέψεις σε μουσεία, θέατρα και βιβλιοθήκες, με στόχο την ανάπτυξη αγάτης για τον πολιτισμό και τα ταξίδια.

Μπορείτε να δείτε, αναλυτικά, όλες τις δράσεις του Δήμου Κατερίνης από την **επίσημη ιστοσελίδα** και τον λογαριασμό στο **Facebook του Κέντρου Κοινότητας**.